

ОТЧЕТ НА СЕКЦИЯ "СРАВНИТЕЛНО ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ" ЗА 2002 г.

Приоритетните направления за работа на членовете на Секция "Сравнително литературознание" през отчетната година бяха най-вече нейните научни проекти (с акцент върху международния българо-полски проект), както и чествания и юбилеи, където централно място получи работата по подготовката на сборника в памет на проф. Тончо Жечев. Бяха обнародвани или дадени за печат и множество публикации, повечето с приносен характер. Издадени са 2 книги. Богата е и преподавателската и експертна дейност. Многобройни са и изявите в периодиката, при представяния на книги, в конференции и обсъждания и др.

НАУЧНИ ПРОЕКТИ: В центъра на работата на секцията през изминалата година се открие международният българо-полски проект "ОТ МОДЕРНИЗЪМ КЪМ ПОСТМОДЕРНИЗЪМ: БЪЛГАРО-ПОЛСКИ ЛИТЕРАТУРНИ И КУЛТУРОЛОГИЧНИ ПРОЧИТИ". От българска страна негов ръководител е доц. Магда Карабелова, която се изяви и като преводач и активен организатор на свързаните с проекта прояви. За тригодишния срок на проекта (2000-2002) бяха осъществени размяна на посещения и изнасяне на лекции по темата на проекта, в които се включиха над 20 участника. На 9 и 10 май в Института за литература при много голям интерес беше проведена конференция с участието на изтъкнати полски специалисти (проф. Ришард Нич, проф. Влоджмеж Болецки, проф. Михал Марковски, проф. Едвард Можейко, проф. Малгожата Черминска, доц. Анна Нашиловска и доц. Целина Юда), от българска страна - членовете на секцията доц. М. Карабелова, ст.н.с. Георги Цанков, Светла Иванова, колеги от Института и Софийския университет "Св. Кл. Охридски". Конференцията беше съпътствувана от други инициативи на Полския културен институт в София, които също преминаха при голям интерес. А последвалите почти непосредствено изяви - промоции на книги и изнасяне на доклади пред университетско-академичната общност - също бяха свързани с участието на полски специалисти (проф. Марковски, проф. Тереса Добжинска, проф. Влоджимеж Болецки, доц. Гражина Шват). Освен установените по-тесни контакти, бяха направени постъпки за сътрудничество с Института за литературни изследвания във Варшава. Предстои и издаването на двуезичен сборник по проблемите на модернизма и постмодернизма, респ. тригодишният проект е удължен с още една година.

Друг голям проект, който за част от сътрудниците на секцията се явява и индивидуална планова работа, е дългосрочният проект "ДИАЛОГЪТ НА БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА СЪС СВЕТА (19-20 ВЕК). ТИПОЛОГИЧЕСКИ И РЕЦЕПЦИОННИ АСПЕКТИ" с ръководител ст.н.с. Георги Цанков. В това отношение продължи работата по останалите три тома от поредицата "Рецепция на европейските литератури в България", където с довършителна работа, редакция или нови статии се включиха ст.н.с. Г. Цанков, ст.н.с. Хр. Балабанова, ст.н.с. Й. Найденова, Б. Минков. В тази насока са и индивидуалните разработки на проф. Л. Минкова (статии и доклади за преводната литература на Българското възраждане), на ст.н.с. Л. Григорова ("Димитър Димов в европейски контекст"), ст.н.с. Й. Найденова ("Панорама на унгарската литература - 20 век"), статиите на н.с. А. Иванова (за Д. Дебелянов и Йенс Петер Якобсон и др.) и на Св. Иванова в сборник за Кнут Хамсун и др.

По другите основни проекти на Секцията, а именно двустранният българо-словашки проект "ГЕРОЯТ В БАЛКАНСКИТЕ И СРЕДНОЕВРОПЕЙСКИТЕ ЛИТЕРАТУРИ НА ХХ ВЕК" с ръководител ст.н.с. Хр. Балабанова и "ЕЗОПОВИЯТ ЕЗИК в българската литература" (съвместно със Секция "Нова и съвременна българска литература") с ръководител проф. В. Мутафчиева - беше извършена важна организационно-подготвителна работа.

Освен в проектите на Секцията, нейните членове участвуваха с доклади в

международната научна конференция "ТЕОДОР ТРАЯНОВ И НЕГОВАТА ЕПОХА" (ст.н.с. П. Велчев, ст.н.с. Хр. Балабанова, н.с. А. Иванова), в юбилейното честване на П. Р. СЛАВЕЙКОВ (проф. Л. Минкова), в сесия за Боян Пенев (ст.н.с. М. Карабелова) и др.

Респектиращо е и участието в юбилейните сборници, посветени на акад. Никитин (проф. Л. Минкова), Й. Йовков (Л. Григорова, А. Иванова), в чест на проф. Елка Константинова (проф. Л. Минкова, ст.н.с. П. Велчев, ст.н.с. Хр. Балабанова), на проф. Лиляна Минкова (ст. н.с. Г. Цанков, ст.н.с. М. Карабелова и Борис Минков), проф. Петко Троев (ст.н.с. П. Велчев) и др.

Твърде обемна и разнопосочна се оказа работата по подготовката на СБОРНИК В ПАМЕТ НА ПРОФ. Т. ЖЕЧЕВ със съсъставители и редактори членовете на Секцията ст.н.с. Г. Цанков и ст.н.с. М. Карабелова. Същите, както и проф. Л. Минкова, ст.н.с. П. Велчев и ст.н.с. Л. Григорова участвуват и със статии, а Светла Иванова като технически редактор.

В представителната енциклопедия "ЧУЖДЕСТРАННИ БЪЛГАРИСТИ" (БАН-ЮНЕСКО) участвуват със статии за унгарски и чешки българисти съответно ст.н.с. Й. Найденова и ст.н.с. Хр. Балабанова. Някои от статиите претърпяха нова редакция с оглед на тяхната актуализация.

В проекта по изготвянето на БИБЛИОГРАФСКИ БЮЛЕТИН НА ИНСТИТУТА (съвместна задача с Библиографския отдел) се включиха ст.н.с. Й. Найденова и Св. Иванова, която изработи квалификационната схема на Бюлетина. Библиографията, която като задача се оказа твърде трудоемка и сложна, бе съпроводена с много работни срещи, събирателска дейност и доуточнявания де визу и по схемата, за да изкристализира в стройна система, постигайки главната си цел - представянето на научната продукция на членовете на Института.

ПУБЛИКАЦИИТЕ, вкл. приетите за печат, както и отделни преводи (научни или художествени) на членовете на секцията или експертната им дейност, се прилагат отделно.

За 2002 г. те се разпределят, както следва: Научни публикации в списания и поредици: излезли от печат - 4, приети за печат - 2; Научни публикации в сборници от конгреси и в тематични сборници - излезли от печат - 5, приети за печат - 28; Отпечатани статии и рецензии - ок. 15; Съставителство, редакция, коментар ок. 12 (с превод са ангажирани шестима).

Самостоятелните книги са 2: "Панорама на унгарската литература - XX век" (хрестоматия и история) на ст.н.с. П. ст. Й. Найденова и есеистичната книга на доц. М. Карабелова "Докато Бог не покаже лицето си". Книгата на Й. Найденова е предложена за Бюлетина на БАН за общественозначими постижения за 2002 г.; същата бе представена на премиера в Унгарския културен институт в София през м. ноември, с участието и на членове на Секцията. И двете книги бяха отбелязани в периодиката. Излезе от печат и томът за славянските литератури по вече приключения проект за Преводната рецепция на европейските литератури през XX век у нас.

Членовете на секцията ст.н.с. Л. Григорова, ст.н.с. М. Карабелова, ст.н.с. Г. Цанков, Б. Минков и др. продължават работата си и върху монографии по вече предначертаните планове. Богата е и допълнителната им дейност като рецензенти, преводачи и при представяния на книги. Не липсват и цитиранията на техни трудове, а ст.н.с. П. Велчев беше удостоен с наградата "Златна муза" за принос в популяризирането на руската култура и изкуство.

С **ПРЕПОДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ** са ангажирани: ст.н.с. Й. Найденова (10 ч. лекции седмично) в СУ "Св. Кл. Охридски" и ст.н.с. Хр. Балабанова (2 ч. лекции седмично) в Югозападния ун-т. други участват в комисии, като рецензенти, в обсъждания и пр.

Ст.н.с. Й. Найденова взе участие и при акредитацията на специалността "Унгарска филология" през м. май, като ръководител на дипломни теми, в изпити и др., а ст.н.с. Л. Григорова е консултант на докторантка при Пловдивския университет.

Заслужава внимание и експертната дейност на ст.н.с. Людмила Григорова, на ст.н.с. Георги Цанков ("Вестник на жената"), на Борис Минков (в сп. "Страница") и др.

КАДРОВО СЪСТОЯНИЕ: През полугодиято беше проведен избор за нов завеждащ секция, назначен от март т. г.; един (Св. Игов) премина към друга секция. Към момента щатните членове на Секцията са 8+1 (проф. Мутафчиева). Редовните докторанти са двама, единият (Зорница Димова) с изтекъл срок. Другият, Борис Минков, е пред защита; на 3 юни, съвместно с колеги-германисти, се състоя вътрешна апробация на докторската му дисертация, която премина на високо равнище. От септември същият е назначен на щат като филолог-специалист.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ. Освен текущата работа, през отчетната година в Секцията бяха организирани успешно международна конференция, една вътрешна апробация, както и срещи с унгарски, полски и чешки (Вера Прокешерова) учени. Специално внимание заслужава активното участие на членовете на Секцията в няколкото обсъждания на Словника на сега подготвяния Кратък речник на българската литература. За съжаление, липсата на материално-техническа база, особено липсата на компютър и принтер, от една страна, както и липсата на отпуснати седмици по линия на международното сътрудничество, включително липсата на специализации, от друга, затрудняват значително дейността на членовете на Секцията. Независимо от трудностите, Секцията има сили и решимост да активизира и разширява научното сътрудничество (с акцент върху компаративната проблематика) както в международен, така и в общонационален план.

26.06.2002 г. ЗАВ. СЕКЦИЯ:
ст. н.с. П ст.Йонка Найденова